

SKREDULYKKE STORHAUGEN NORDREISA SØNDAG 21.04.2013

Rapport skrevet av: Kjetil Brattlien (bl.a. etter info fra Politiet i Nordreisa, og Luftambulansen på UNN).

Kontroll internt NGI: Ulrik Domaas. Det bemerkes at NGI ikke var på ulykkesstedet etter ulykken.

Ulykkesoppsummering:

En Østerisk kvinne på 38 år omkom da en skavl brakk slik at hun falt utfor stupet fra fjellet Storhaugen (1142 moh.) i Nord-Troms 21.04.2013. Kvinne falt ca. 500 m og dødsårsaken antas å være resultat av mekaniske skader (traumer). Kvinnen var på guidet skitur i en gruppe med 5 gjester og en guide da ulykken skjedde. Alle var fra Østerrike.

Gruppen ble ledet av en meget erfaren IFMGMA guide som har mange års erfaring fra turer i området. Han hadde guidet mange turer på samme toppen tidligere i dagene og ukene før ulykken, og kjente området meget godt. Gjestene var på en ukestur for å kjøre på ski, og ulykken skjedde første dagen.

Guiden hadde informert gruppen om farene ved skavler og stup på toppen. Han hadde merket av et fareområde fra varden og bortover med ski og staver. Gruppen stoppet kun noen få meter dette fareområdet. Kvinnen som omkom gikk noen skritt mot varden og forbi sperringen da skavlen brakk og hun falt utfor stupet. Det er uklart hvorfor hun gikk dit, men det er antydning at var i forbindelse med fotografering. Ulykken ble etterforsket av politiet i Troms og henlagt som intet straffbart forhold.

I følge www.varsom.no var det skredfare 2-moderat da ulykken skjedde. I tekstvarslet ulykkesdagen stod det bl.a. "Vær obs på at skavler kan brenke når temperaturen stiger, noe som kan utløse store skred".

Redningsoppsummering:

Funnsted antatt ca. UTM33 7747680 716200 ca. 600 moh. Ulykken skjedde ca. ved kote 1100, dvs. kvinnen falt ca. 500 høydemeter ned meget bratt terreng. Politiet i Tromsø mottok melding om ulykken kl. 1412. De varslet straks alle ressurser. Luftambulansen i Tromsø tok av fra basen og fløy til ulykkesstedet hvor kvinnen ble funnet og erklært død på stedet kl. 1448, dvs. ca. 35 minutter etter ulykken skjedde. Kvinnen lå synlig i skredmassene. Den omkomne ble fløyet til Tromsø.

Været før og under hendelsen:

Det var bra vær da ulykken skjedde. Værdata er vist bakerst i rapporten.

Fakta om skredet, terrenget og snøforholdene:

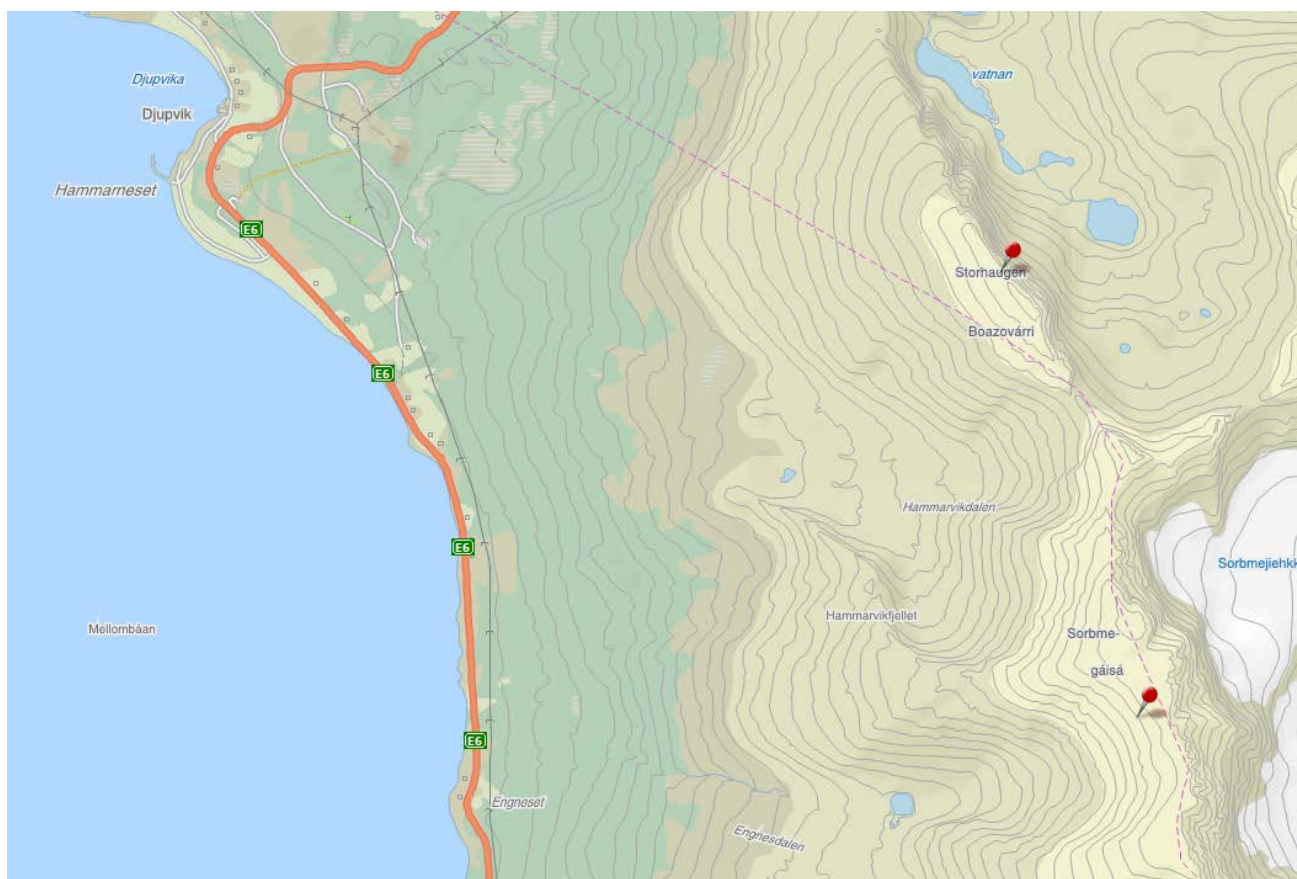
Ulykken ble forårsaket av skavlbrekk. Skavlen utløste snøskred i terrenget under, og kvinnen ble funnet delvis begravd i skredmassene under veggen.

Kommentarer:

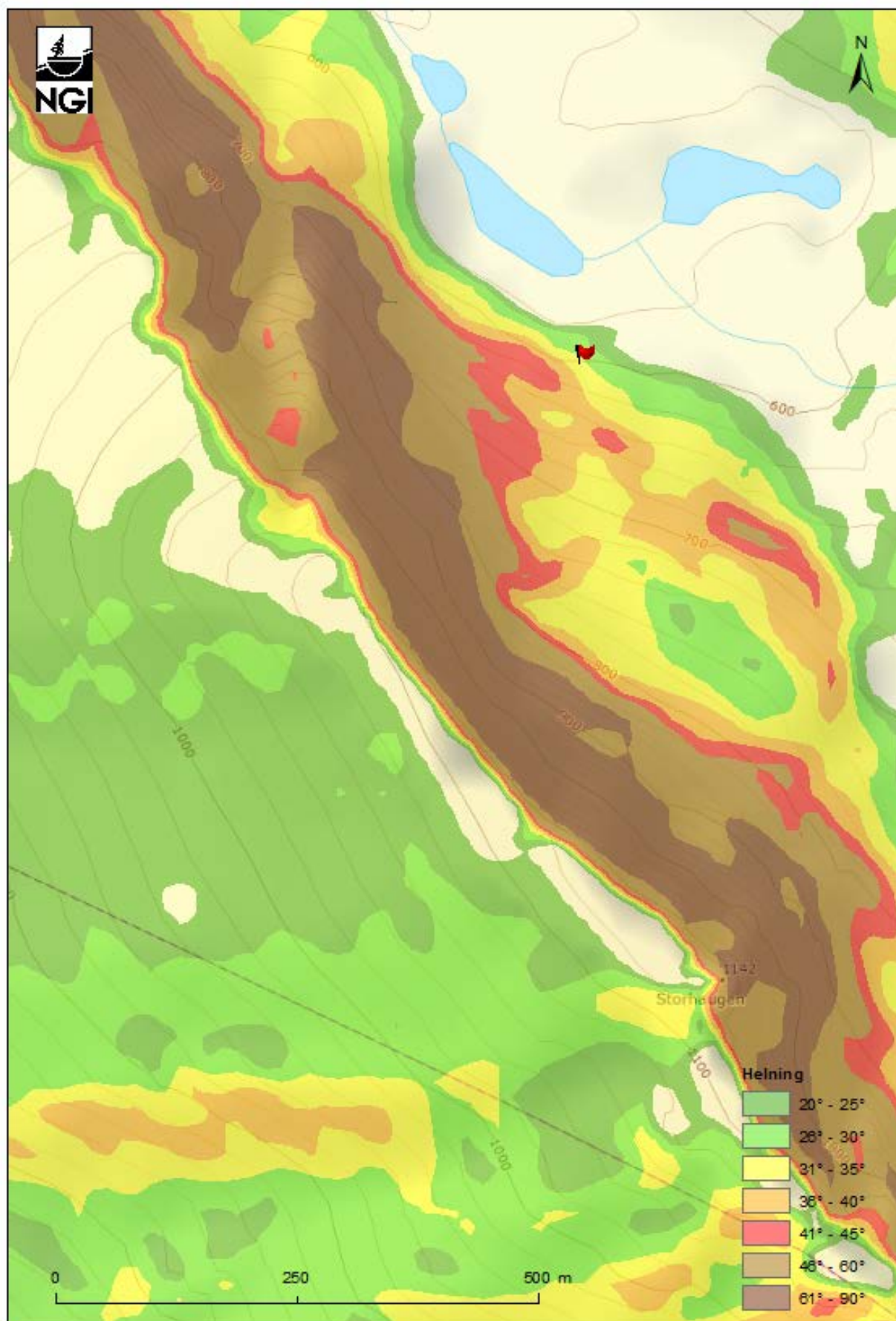
- Skavlbrekk klassifiseres som et snøskred fordi det er snø som går til brudd. Det er også en faretype som er en naturlig del av vurderingen ved ferdsel i fjellet.
- Det er ofte store variasjoner i hvor og når skavler bygger seg ut. Det er meget vanskelig å vite hvor langt ut skavler går, og hvor stabile de er. Skavler kan brenke "bakover" slik at man kan bli revet med selv fra tilsynelatende trygg grunn. Vis alltid stor forsiktighet i nærheten av skavler, og hold god avstand.
- Det har omkommet 7 personer ved skavlbrekk i Norge siden 2005, dvs. i gjennomsnitt ca. 1 person hver vinter.
- I Norge har det siden 2008 vært 4 guidene turer hvor gjester har omkommet i snøskred. Det har til sammen omkommet 8 personer i disse ulykkene, og alle de omkomne har vært utenlandske statsborgere. I samme periode har det omkommet 41 personer totalt i snøskredulykker i Norge ved fritidsaktiviteter. Det betyr at 20 % av de omkomne siden 2008 har vært på tur med guide.

Oversiktskart med ulykkesstedet ca. 65 km øst for Tromsø.

Ulykken skjedde på Storhaugen (rød markør lengst nord). Den andre markøren viser ulykken på Sorbme-gaisa ca. 2 km unna hvor 5 sveitsiske skikjørere omkom i snøskred ett år før.

Helningskart med funnsted antydnet nedenfor den stupbratte østsiden av fjellet Storhaugen. Gruppen gikk opp det slake terrenget fra vest.

Fjellet Storhaugen med en person stående med armene i været ved ulykkesstedet. Merk skavler langs hele toppen. Foto: Luftambulansen UNN.

Ulykkesstedet rett til venstre for personen som står ved varden. Foto: Luftambulansen UNN.

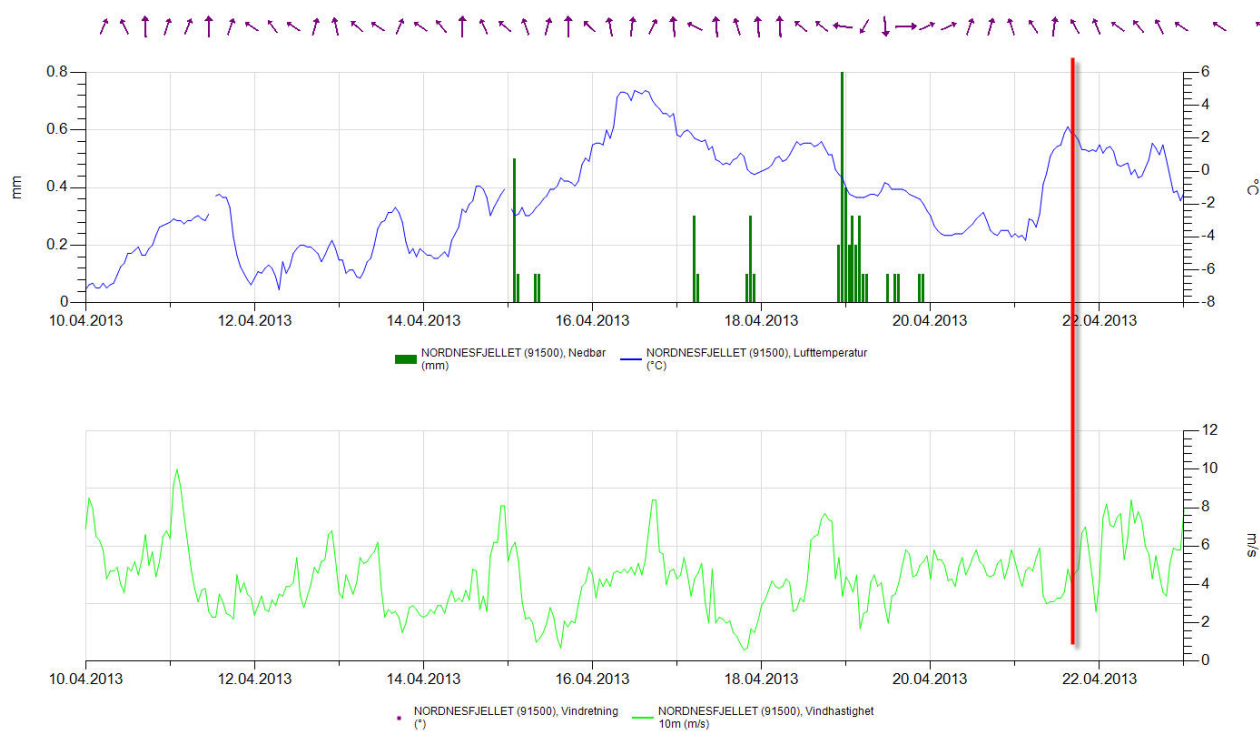
Ulykkesstedet med skavlen som brakk rett til venstre for varden. Det er mange fotspor i snøen ved varden.
Foto: Luftambulansen UNN.

Stupet kvinnen falt utenfor. Foto: Kjetil Brattlien, NGI (høst 2013).

Rød pil indikerer turen opp til toppen hvor kvinnen falt utfor kanten. Svart pil indikerer ulykkessted på Sorbmegaisa hvor 5 skikjørere omkomme vinteren 2012. Foto: Kjetil Brattlien, NGI (høst 2013).

Værdedata fra senorge.no for Nordnesfjellet (700 moh.) ca. 20 km SSV for ulykkesstedet. Rød linje viser ulykkestidspunkt.